

Deel 2 Ontlezing

Stel, je krijgt van je docent Nederlands de opdracht om een discussie voor te bereiden met als hoofdvraag:

Moet het lezen van boeken verplicht blijven bij het vak Nederlands?

Tijdens de discussie staan de volgende twee deelvragen centraal:

1 Wat is er bekend over ontlezing?

2 In hoeverre is het belangrijk om boeken te lezen?

Ter introductie op het thema ontvang je van je docent bron 3. Om een goed beeld te krijgen van de antwoorden uit bron 3 op de discussievragen, neem je deze bron aandachtig en kritisch door.

Lees bron 3.

“Wat is er eigenlijk zo problematisch aan de ontlezing?” (titel)

Voor een goed begrip van bron 3 wil je eerst helder krijgen wat de auteur van bron 3 precies verstaat onder ontlezing.

1p 10 Wat verstaat de auteur van bron 3 onder ontlezing?

Ontlezing houdt in dat Nederlanders

A alleen nog in staat zijn om eenvoudige boeken te lezen.

B gelezen boeken slechts op een basaal niveau begrijpen.

C merendeels minder boeken willen lezen.

D minder plezier beleven aan het lezen van boeken.

De auteur van bron 3 heeft een eigen kijk op hoe we moeten omgaan met ontlezing.

3p 11 Vat de gedachtegang van alinea 2 tot en met 5 samen aan de hand van onderstaande tabel.

Neem de nummers uit de tabel over en zet je antwoord daarachter. Geef geen voorbeelden.

Dit is de oplossing voor ontlezing die men doorgaans aandraagt:	(1)
Dit zijn twee inhoudelijke argumenten waarmee de auteur van bron 3 deze oplossing bestrijdt:	(2a) (2b)
Dit is wat de auteur van bron 3 voorstelt om de ontlezing tegen te gaan:	(3)

Alinea 7 en 8 beschrijven een bezwaar tegen de uitzonderingspositie van boeken lezen in onze maatschappij en het onderwijs.

- 1p 12 Welke zin geeft dit bezwaar het best weer?
- A We moeten boeken lezen niet als vanzelfsprekend en noodzakelijk zien.
 - B We moeten boeken lezen niet belangrijker vinden dan meedraaien in de maatschappij.
 - C We moeten boeken lezen niet voortdurend ter discussie stellen.
 - D We moeten boeken lezen niet zo nodig leuk willen maken voor jongeren.

“Begrijp me niet verkeerd” (regels 78-79)

- 1p 13 Welke verkeerde conclusie zou je kunnen trekken uit de uitspraken van de auteur van bron 3?
- Geef antwoord in een of meer volledige zinnen en gebruik voor je antwoord niet meer dan 15 woorden.

Je richt je op de tweede deelvraag: *In hoeverre is het belangrijk om boeken te lezen?* Voor de discussie hierover wil je samenvatten hoe de auteur van bron 3 aankijkt tegen boeken lezen op school.

- 2p 14 Welke samenvatting past **het minst goed** bij wat hij zegt?
- A Het lezen van boeken bevordert de leesvaardigheid slechts in beperkte mate en moet daarom vooral in de vrije tijd gebeuren.
 - B Het lezen van boeken kan de taalvaardigheid weliswaar ondersteunen, maar is niet cruciaal voor de opleiding van toekomstige burgers.
 - C Het lezen van boeken mag op school best worden gestimuleerd vanwege de verbeeldingskracht, maar niet voor verbetering van de leesvaardigheid.
 - D Het lezen van boeken wordt pas relevant als het leerlingen iets leert over het functioneren in de maatschappij.

Ondanks de kritische toon ben je in bron 3 ook voordelen van het lezen van boeken tegengekomen. Je besluit deze te noteren, omdat ze je bruikbaar lijken voor de discussie.

- 2p 15 Noem uit bron 3 vier voordelen van het lezen van boeken. Baseer je antwoord op alinea 4 tot en met 7. Geef geen voorbeelden.

Van je docent moet je zelf ook bronnen verzamelen voor de discussie. In bron 3 mis je informatie over de oorzaken en de gevolgen van ontleding. Je denkt dat bron 4 en bron 5 hiervoor bruikbaar zijn.

Lees bron 4 en bron 5.

“De wereld is veranderd” (bron 3, regels 3-4)

Bron 4 en bron 5 geven beide een typering van de huidige maatschappij, die ze zien als mogelijke oorzaak voor de ontleding. Je verwacht dat deze informatie relevant is voor de eerste deelvraag: *Wat is er bekend over ontleding?*

- 2p 16 Citeer uit zowel bron 4 als bron 5 de zin waarin de typering van de huidige maatschappij als mogelijke oorzaak voor de ontleding het duidelijkst naar voren komt. Citeer geen voorbeelden.
Noteer de nummers 4 en 5 en zet je antwoorden daarachter.

Je wilt het antwoord van bron 4 en bron 5 op de tweede deelvraag samenvatten: *In hoeverre is het belangrijk om boeken te lezen?* Je besluit daarom uit beide bronnen de hoofdargumenten voor het lezen van boeken af te leiden.

- 2p 17 Vat per bron het hoofdargument voor het lezen van boeken samen. Neem de nummers uit onderstaande zinnen over en zet je antwoord daarachter. Gebruik per antwoord niet meer dan 10 woorden.

Bron 4: Door het lezen van boeken ...(4)... .

Bron 5: Door het lezen van boeken ...(5)... .

Voor een goede voorbereiding op de discussie zoek je naar bronnen waarin, net als in bron 3, kritischer wordt geschreven over boeken lezen. Je vindt bron 6 en bron 7.

Lees bron 6 en bron 7.

Je bepaalt eerst of bron 6 bruikbaar is voor het beantwoorden van de eerste deelvraag: *Wat is er bekend over ontleding?*

- 1p 18 Beargumenteer waarom bron 6 **wel** of **niet** bruikbaar is voor het beantwoorden van de eerste deelvraag.
Neem de nummers uit onderstaande zin over en zet je antwoord daarachter.

Bron 6 is (1) (kies uit: *wel/niet*) bruikbaar voor het beantwoorden van de eerste deelvraag, want ...(2)... .

Uit bron 6 en bron 7 kun je argumenten afleiden tegen het verplicht lezen van boeken bij het vak Nederlands. Je besluit deze te verzamelen voor de discussie over de hoofdvraag: *Moet het lezen van boeken verplicht blijven bij het vak Nederlands?*

- 6p 19 Vat de argumenten tegen het verplicht lezen van boeken bij het vak Nederlands samen aan de hand van onderstaande tabel. Neem de nummers uit de tabel over en zet je antwoord daarachter. Geef antwoord in een of meer volledige zinnen.

een argument dat voorkomt in beide bronnen (6+7):	(6+7)
drie argumenten die alleen voorkomen in bron 6:	(6a) (6b) (6c)
twee argumenten die alleen voorkomen in bron 7:	(7a) (7b)

Van je docent heb je het advies gekregen om kritisch te kijken naar de betrouwbaarheid van je bronnen. Je vergelijkt de betrouwbaarheid van bron 3 tot en met bron 7.

Als de auteur of de geraadpleegde expert deskundig is op het gebied van het onderwerp en zich baseert op onderbouwde feiten zoals onderzoeksgegevens, dan kan dit bijdragen aan de betrouwbaarheid.

- 1p 20 Welke bron is op basis van *deskundigheid* en *feitelijkheid* het **minst** betrouwbaar te noemen?
Noteer het nummer van deze bron.
- 2p 21 Welke twee bronnen zijn op basis van *deskundigheid* en *feitelijkheid* het **meest** betrouwbaar te noemen?
Noteer de nummers van deze twee bronnen.

Als laatste stap in je voorbereiding op de discussie probeer je een conclusie te trekken op basis van de inhoud van alle bronnen die je hebt gelezen.

- 2p 22 Welke uitspraak over het lezen van boeken sluit het best aan bij het totaalbeeld dat uit **alle** bronnen samen naar voren komt?
- A Boeken lezen is een verrijkende bezigheid, maar lost de dalende leesvaardigheid niet op.
 - B Boeken lezen kan waardevol zijn voor de persoonsvorming, maar dit effect wordt sterk overschat.
 - C Boeken lezen staat maatschappelijk hoog in aanzien, maar de meningen over het nut ervan zijn verdeeld.
 - D Boeken lezen stimuleert de taalvaardigheid, maar andere vormen van verhalen kunnen dit ook.